

Ludovicus de León, latine Legionensis

Nicolás Antonio

Reproducción digital de la edición de Bibliotheca hispana nova, sive hispanorum scriptorum qui ab anno MD ad MDCLXXXIV florere notitia. Tomus secundus, Matrili [Madrid] : apud Joachimum de Ibarra ..., 1783-1788, pp. 45-47

Salmanticensis juventutem in re docuit philosophica, deindeque in Ellerenæ urbe medicæ artis opus, magna cum sua laude, fecit. In prædicendo (quod ipse de se in libris *De optima prædicendi ratione* jactat) adeo felix ut neminem illi, vel æmuli ipsi, præferrent. Sequentibus quoque, non parum doctis, in publicum emissis operibus de philosophorum & medicorum filiis benemereri voluit. Ea sunt:

Commentaria in Galenum de facultatibus naturalibus. Salmanticæ 1580. 4. & apud Guilielmum Fochelium 1594. 4.

In Libros XII. Methodi medendi Galeni commentaria. Ibidem apud viduam Antonii Velazquez 1582. in folio.

De optima prædicendi ratione libri VI. Item:

Judicium operis magni Hippocratis: liber unus. Salmanticæ apud Iddephonsum de Terranova 1588. in folio. Venetiisque apud Robertum Majerum 1592. 8.

Paradoxorum, seu de Erratis Dialecticorum libri duo. Salmanticæ 1558. 8.

Physicæ ac Medicæ Disputationes.

In Librum Aristotelis de Interpretatione, sive *Ἑρμηνεύσεως* Commentarius: ad Julianum Albam, Portalegrensem episcopum. Salmanticæ apud Andream a Portonariis anno 1558. in 4. Quod opus unaque Lemosium auctorem pulchro isto carmine laudavit Franciscus Sanctius Brocensis, magni quidem judicii atque eruditionis vir, ejusque temporis professor Salmantinus:

*Magnus Aristoteles, Romanas ductus in oras,
Discit Romano purius ore loqui.*

Sedula subtilis quem limat litera Lemi,

Monstrat & implicitæ provida fila viæ.

Lemus Lysiæ non ultima gloria gentis,

Et patriæ Lemus gloria prima suæ.

Lemosii *Commentaria in libros Posteriorum Analyticorum Aristotelis* M. SS. servabantur in bibliotheca Olivariensi.

F. LUDOVICUS DE LEON, Latine LEGIONENSIS, paterna stirpe Bellomontanus, quem Lupus, curiæ Granatensis senator, ex Agnete Valera suscepit anno superioris sæculi vigesimo septimo, aut Bellomonte aut Matrili, non Granatæ, quod persuasum fuit historiographis Granatenlibus; cum plane Lupus anno xxxiii. quo in curiâ hujus urbis nobilitatis causam obtinuit, Ludovici jam sexennis pater, necdum allectus in eam curiam judex, advocatæ adhuc munus Matrili exerceret, cujus rei perspectis monumentis fidem non habere minime possumus. Salmanticæ studiorum, ut credere par est, causa manens, inter eremitas S. Augustini sodales anno MDXLIV. religiose vitæ

facramentum dixit, quo præstantiorem in theologica re ullum familia hæc, talium ornamentorum locupletissima, vel tot sæculorum excussa ætate, vix reperiet. Quippe in hujus studii literas, tam eas, quæ ab schola, tum quoque eas, quæ ab exponendis sacrorum voluminum mysteriis appellantur, sic intente is ac feliciter incubuit, sic ab omnibus aliarum disciplinarum gymnasiis quidquid, vel necessarium eidem studio, vel honestum ac decens futurum existimasset, avide confectatus est ut neque maximo perspicacissimoque ingenio cultus aliquis, neque multiplicis doctrinæ cultui deesse aut impar esse ingenium aliqua ex parte videretur. Inter necessaria id constituendum est, quod linguarum trium, Latinæ, Græcæ Hebrææque, non mediocriter fuit peritus. Amœnitates etiam utriusque linguæ Romanæ Græcæque scriptorum adamavit. Vulgaris sermonis proprietatem cum concinna verborum compositione, totiusque orationis structura sic conjunxit ut inter primores Hispanæ linguæ vindices cum disertissimo quoque ac eloquentissimo de palma contendat; nisi cuiquam hoc magis placeat, ut sit haberique debeat:

*Hispani maximus auctor
Luisus eloqui,*

quomodo Tullium Ciceronem commendaverat olim Lucanus noster. Vere enim quodcumque ejus vernaculum scriptum (ut in proverbio est industria ac diligentia) tamquam Myronis opus delectat. De qua sua scribenda accuratione ipsemet auctor libri *De Christi nominibus* tertii initio legendus est. A natura quoque ipsa veluti formatus videtur fuisse ad texenda carmina, quæ altera est eloquentiæ pars; ex quibus Latina aliqua Latinis operibus suis affixit, vulgaria simul typis edita sunt in vulgus post auctoris obitum, casta imprimis & ingeniosa, virilique robore simul ac suavitate plena, quibus inter sæculi sui & gentis vates perillustre fuit nomen promeritus. Salmanticæ, quæ urbs ei gloriæ theatrum fuit fere perpetuum, anno MDLXI. Sanctum Thomam docendi vices ex propria cathedra, ac deinde, post aliquod temporis intervallum, Sacrarum Scripturarum mysteria interpretandi munus sibi delatum plausu non minore suscepit quam fructu & fama in amplissima hujus academici conspectu gessit. Et tamen in hoc prosperrimo rerum suarum cursu, afflatus nescio quo importuno invidiæ aut male consiliatæ pietatis sidere, in suspicionem (uti idem ipse conqueritur ad *Psalmum xxvi.*) *lese Fidei criminosè vocatus fuit, remotusque ab hominum non solum sermone & congressu, sed etiam aspectu, per quinque fere annos in car-*

cere (Fidei iudicium credimus) *atque in tenebris jacuit*. Verum innocens demum inventus, famæque suæ ac docendi partibus restitutus, percussus tamen graviter, proindeque adhuc dolentem animum, immeritæ vexationis sensu, corpusque sic diutinæ custodiæ molestis debilitatum confirmare vix potuit: figuntur quippe altissime in magnis & purgatis mentibus quæquæ pungunt existimationem tela. Porro ejusdem seculi anno octogesimo octavo reformatis ordinis sui sodalibus constitutiones ad superiorum nutum prudenter confecit. Post triennium, cum esset vicarius generalis suæ Castellæ provincie, præfectus fuit ejusdem creatus; in titulum scilicet sepulcri duntaxat, nam intra eundem Augustum mensem anni nonagesimi primi & imponi hominibus & exuere hominem debuit, fatali rerum humanarum vicissitudini, seu potius divinæ providentiæ imperio legique obsequutus. Cadaver a Madrigali oppido, in quo habita fuerant comitia, perductum Salmanticam, in interiore atrio Augustinianæ domus ante facellum Sanctæ Mariæ de Populo, sub elogio isto, terræ mandatam fuit:

M. Fr. Lujio Legionensi, divinarum humanarumque artium & trium linguarum peritissimo, sacrorum librorum primo apud Salmanticensis interpreti, Castellæ provinciali, non ad memoriam libris immortalis, sed ad tantæ jacturæ solatium, hunc lapidem, a se humilem, ab offibus illustrem, Augustiniani Salmant. P. Obiit an. MDXCI. XXIII. Augusti, ætatis LXIV.

Senex jam, & ab immerita illa calamitate forsân edoctus veræ sapientiæ doctrinam consecrari, tot auditorum magister dedit se in disciplinam asceticis præceptoribus, Teresæ imprimis almæ viragini, Ludovicoque Granatensi, quorum prioris opera, cum editioni pararentur, doctissima, seque & illis digna censione, literis super eo datis ad præfectam sanctimonialesque hujusmet Reformati instituti Matritensis domus, commendavit. In Ludovici autem libris spiritualibus, studiose perlectis, plusquam in tot annorum scholastica exercitatione, imbuisse animum se theologia vera solidaque ipse professus est per epistolam Benedicto Ariæ Montano, veteri amico, qui per id tempus in secessu suo Aracenenſi Bibliorum divinorum studio sibi que totus vacabat, Ludovicum ipsum ab elegantia & virtute dictionis atque eloquentia summopere laudans, cui nimirum ajebat Deum optimum maximum Christianæ facundiæ vires & facultatem omnem concessisse. Cujus in Granatensem & mysticos alios scriptores impensæ ejus ætatis curæ testem idoneum Ludovicum Mu-

nozium lib. III. hujus clarissimi viri *Vite* cap. IX. commendamus. Opera hæc nostri extant utriusque linguæ, cultissima simul ac doctissima. Latinæ quidem:

In Cantica Canticorum triplex explanatio. Salmanticæ anno 1580. iterumque 1582. tertioque cum sequentibus pone aliis operibus ibidem anno 1589. in 4. Venetiis apud Joannem Baptistam Ciotum 1604. Converterat quidem is rogatu cujusdam amici hunc librum sacrum in Hispanum sermonem, addideratque breves commentarios, qui cum ad æmulum devenissent manus, arrepta inde ab iis occasio fuit accusandi auctorem apud Religionis judices quod interdictam rem patrasset. Quare is, jam pristinæ famæ ac dignitati restitutus, amicorum consilio vertit hæc in Latinum sermonem, & copiosiora reddidit commentaria, ut ipse auctor in præfatione ad lectorem refert. Observatione autem digna est Posssevini nota, admonentis *expositionem* ejusdem libri *Canticorum* Hieronymi Almonazirii adeo cum hac Legionensis convenire ut fateri necessum sit, aut in utroque eundem fuisse sensum, aut alterum ab altero non pauca mutuasæ.

In Psalmum xxxvi. Salmanticæ anno 1580. & 1589.

In Abdiam Prophetam. Et:

In Epistolam ad Galatas. Omnia hæc simul Salmanticæ 1589. in 4.

De utriusque Agni Typici, atque immolationis legitimo tempore: ad Joannem Grialum. Salmanticæ 1590. in 4. Deindeque in *Quodlibeticis Questionibus Basilii Legionensis*. Anno 1611.

Commentarium quoque ejus *super Apocalypsim* in domo Salmantina servari affirmat Ludovicus de Alcazar in simili ad idem Biblicum opus *Commentario*, pag. 88.

Varias item Lecturas Theologicas in schola dictavit, ex quibus se profecisse ad ea, quæ super *Secundam Secundæ* Divi Thomæ commentatus est, Petrus de Aragon, Augustinianus, superflite adhuc Legionensi, in præfatione primi voluminis lectores suos ingenue admonuit.

Constitutiones jam laudatæ *Fratum* sui *Ordinis Excalceatorum* anno 1588. editæ nostro sunt auctore.

Vulgaris sermonis hæc, sed eloquentiæ summæ:

De los Nombres de Christo: libris tribus. Salmanticæ apud Joannem Fernandez 1583. in 4. Barcinone eodem anno, tertioque Salmanticæ typis elegantissimis Guilielmi Fochel 1587. in 4. deindeque 1595. & 1603. in 4.

La perfecta Casada. Salmanticæ 1583. in 4. & 1587. cum superiori opere. Quæ quidem

dem duo Italice prodiisse scribit Antonius Possëvinus in *Apparatu*. Nos certe interpretationem vidimus *Perseïe uxoris* auctore Julio Zanchini da Castiglionchio, qui se religiosum equitem, nescio cujus militiæ, profitetur, Neapoli editam typis Jacobi Carlini & Antonii Pace 1598. 8. Sed & Venetiis prodiisse scio a Joanne Baptista Ciotti 1595. in 8.

Metrica hæc quoque elegantissima:

Obras propias, y traducciones Latinas, Griegas y Italianas: con la paraphrasi de algunos Salmos y Capítulos de Job. Hæc ex bibliotheca D. Emmanuelis Sarmiento de Mendoza, Hispalensis canonici Magistralis, edi curavit D. Franciscus de Quevedo Villegas, comiti duci Olivarum nuncupatam. Matriti 1631. in 16. Scorsim edita fuerat:

La Exposicion del Salmo del Miserere. Matriti apud Didacum Flamenco 1618. in 16.

El Libro de Job: qui adhuc ineditus mire doctis placet.

Thomas Herrera, Augustinianus, id pluraque alia huic elogio ampliando subministravit in *Historia Domus Salmantinae Eremitarum*.

LUDOVICUS DE LINARES, Rondenſis, humanitatis studia moderabatur in patria, bachalaurum se, præcipua fere illius temporis agnominacione studiorum, jactans, quæ hoc nostro jam cuique parata est, ac de plano, ut ita dicam, conferri solet. Versibus exæmetris cecinit:

Vitam Pauli Eremitæ: ad Bernardinum Contreras, Malacitanum antislitem. Toleti apud Raymondum de Petras 1527. in 4.

LUDOVICUS LOBERA DE AVILA, Cæsareus Caroli V. medicus, per totam fere Europam & usque in Africam lateri ejus adherens peregrinatus est. Porro, ut decuit Principis ad militiam facti domesticum, hasta non minus quam calamo rem gnæviter, si ita usuveniret, eum gessisse fama perdurat. Scripsit:

Regimiento de la salud; de la esterilidad de hombres y mugeres, y enfermedades de los niños. Pincie 1551.

De las quatro enfermedades cortesanas, gota artetica, sciatica, males de piedra, riñones y hijada, y mal de bubas. 1544. in folio. Toleti apud Ludovicum Ayala. Quod Italice versus a Petro Lauro Venetiis prodiit ex officina Joannis Baptistæ Sefæ 1588. 8.

Vergel de sanidad, o Banquete de Caballeros, y orden de vivir: sive de re ciba-

ria. Compluti 1542. in folio apud Joannem Brocar. Simulque:

Libro de Anotomia: cum paraphrasi ad marginem Latina.

Remedio de cuerpos humanos, y silva de experiencias en medicina.

Antidotario de todas las medicinas usuales, y la manera que se han de hacer segun arte. Item librum hujus tituli:

De Pestilencia curativa, y preservativa. In folio. Tandemque:

De Ægreditudinibus subitis tractatum Latinum. De morbo Gallico tractatus, ex opere *De quatuor aulicis morbis* accuratissime Latinus factus, extat tomo 1. operis *De morbo Gallico*, pag. 321. Venetiis 1566. folio.

D. LUDOVICUS LOBO DE SILVEIRA, Lusitanus, splendida domi natus profapia, crucifer sacre militiæ Christi eques, scriptum reliquit, atque editioni paratum, opus genealogicum, cui multum deferre eos, qui hoc studio delectantur, Matriti sum expertus. Hic titulus:

Libro de Linages Reales. in folio. Habebat ad usum D. Petrus de Britto Coutinho, amicus noster, Lusitanus, eques Calatravensis, bene hujus partis historiæ gnarus, ex bibliotheca (nisi fallor) excellentissimi domini ducis de Medina de las Torres, ante paucos annos vivis erepti.

F. LUDOVICUS LOPEZ, Dominicanus, majoris coenobii Matritensis alumnus, plures annos Indorum saluti vigilanter incubuit, nil de theologice studiis remittens, quorum in morali fecit re, duobus editis libris, egregium specimen. Hi sunt:

Instructorium Conscientiæ: duabus partibus, quarum posterior est de Sacramentis. Salmanticiæ 1592. & 1594. Brixiaque apud Petrum Mariam Marchettum 1594. & 1596. Atque idem a Petro Matthæo jurisconsulto locupletatum prodiit Lugduni apud Petrum Landry 1588. in 8. & Brixia anno 1604. Italice autem opera Camilli Camilli versus Venetiis 1590. in 4.

Tractatus de Contractibus & negotiationibus, sive Instructorium negotiantium. Salmanticiæ 1592. in folio. Superstes erat (ut Marieta ait) Matriti anno MDXCV. tantum abest ut ante quinque annos (quod Alphonsus Ferdinandi affirmat) e vita decesserit. Huic nuncupavit Petrus Matthæus, ille Sequanus I. C. *Lectionem de Judicium in ferendis sententiis vero & necessario officio.* Lugduni editam anno 1592. in 8. apud Petrum Landry, quæ cum *Instructorio* ipso Lugduni prodiit apud Juntas 1593.

LU-